

PODLE VĚTŠINY LIDÍ BY STÁT MĚL ZAJISTIT PRÁCI KAŽDÉMU, ALE NE ZA CENU ZACHOVÁVÁNÍ ZBYTEČNÝCH PRACOVNÍCH MÍST

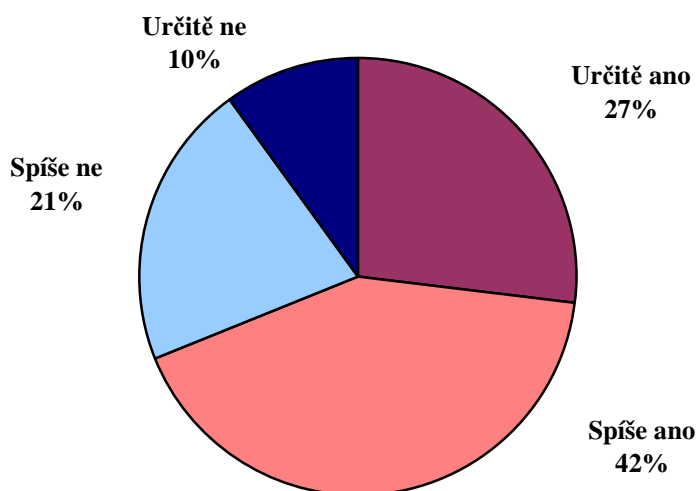
Výrazná většina občanů ČR (69 %) považuje za povinnost státu zajistit práci každému, kdo chce pracovat. Většina lidí (62 %) však zároveň hodnotí určitou míru nezaměstnanosti jako pozitivní, protože vede k větší úctě k práci. Téměř dvě pětiny respondentů (37 %) si myslí, že je třeba se nezaměstnanosti bránit i za cenu zachování mnoha zbytečných pracovních míst. V české populaci jsou však také bezmála dvě pětiny (37 %) těch, kteří považují většinu nezaměstnaných za lidi bez skutečného zájmu o práci.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 8. 11. 2010. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1255 respondentů.

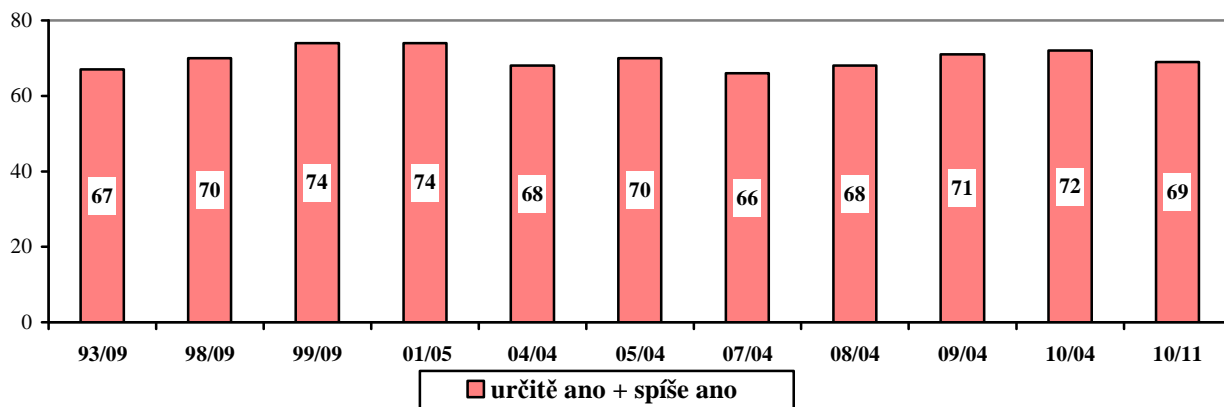
Česká veřejnost je poměrně jednoznačně přesvědčena o tom, že k povinnostem státu patří zajistit práci každému, kdo pracovat chce. V listopadovém výzkumu STEM tento názor vyjádřilo 69 % občanů ČR. Lidé tuto povinnost státu připisují bez ohledu na aktuální ekonomickou situaci nebo aktuální míru nezaměstnanosti, tento postoj se v čase nemění.

Na druhou stranu si třipětinová většina veřejnosti (62 %) myslí, že určitá míra nezaměstnanosti je v pořádku, protože lidé si pak více váží práce. V první polovině devadesátých let s tímto názorem souhlasil ještě vyšší podíl populace (82 %). Ovšem se změnami na trhu práce postupně došlo k jistému poklesu. Od roku 2004 se již podíl lidí hodnotících určitou míru nezaměstnanosti jako pozitivní jev téměř nemění, dosahuje zhruba tří pětín.

„Myslíte si, že stát by měl mít povinnost zajistit práci každému, kdo chce pracovat?“

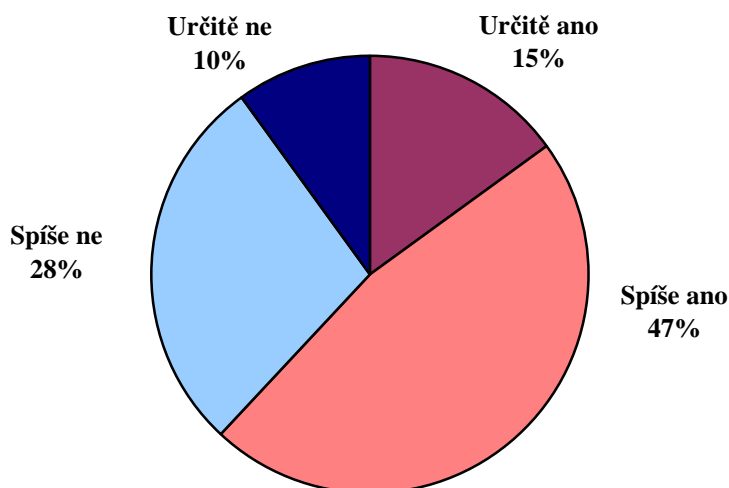

„Myslíte si, že stát by měl mít povinnost zajistit práci každému, kdo chce pracovat?“
(údaje v %)

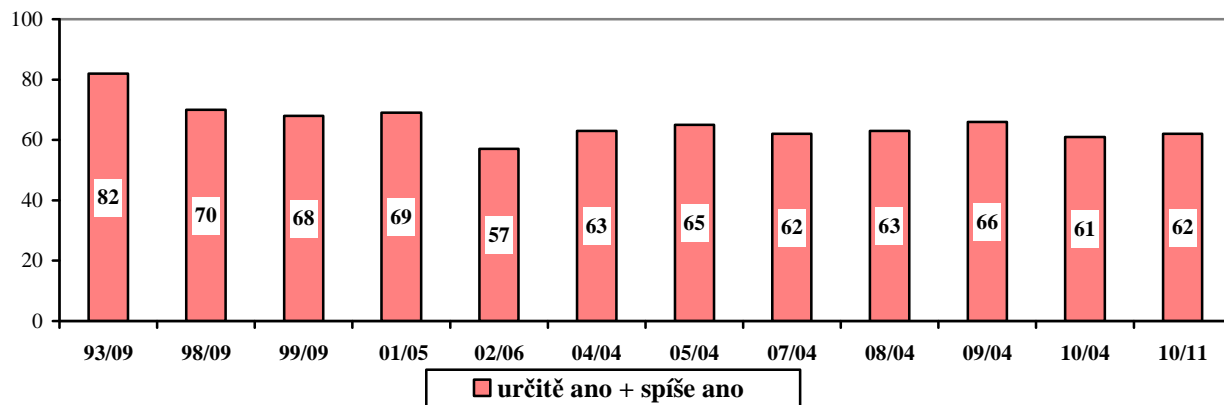
Pramen: STEM, Trendy 1993-2010

„Myslíte si, že určitá míra nezaměstnanosti je pozitivním jevem, jelikož vede k tomu, že si lidé více váží práce a jsou odpovědnější?“

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 1255 respondentů starších 18 let

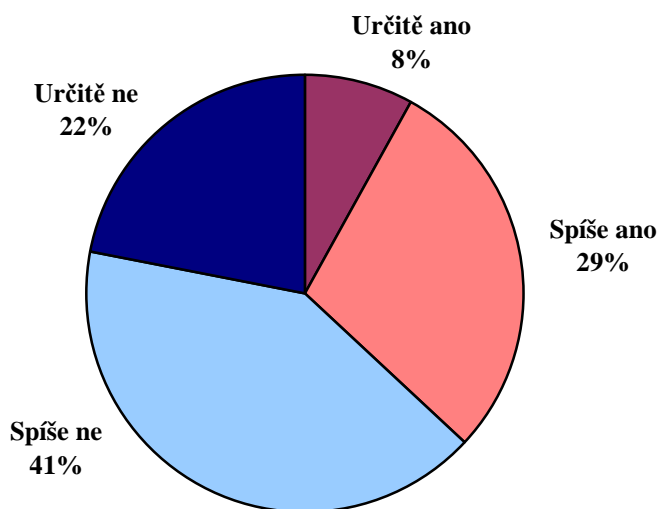
„Myslíte si, že určitá míra nezaměstnanosti je pozitivním jevem, jelikož vede k tomu, že si lidé více váží práce a jsou odpovědnější?“ (údaje v %)

Pramen: STEM, Trendy 1993-2010

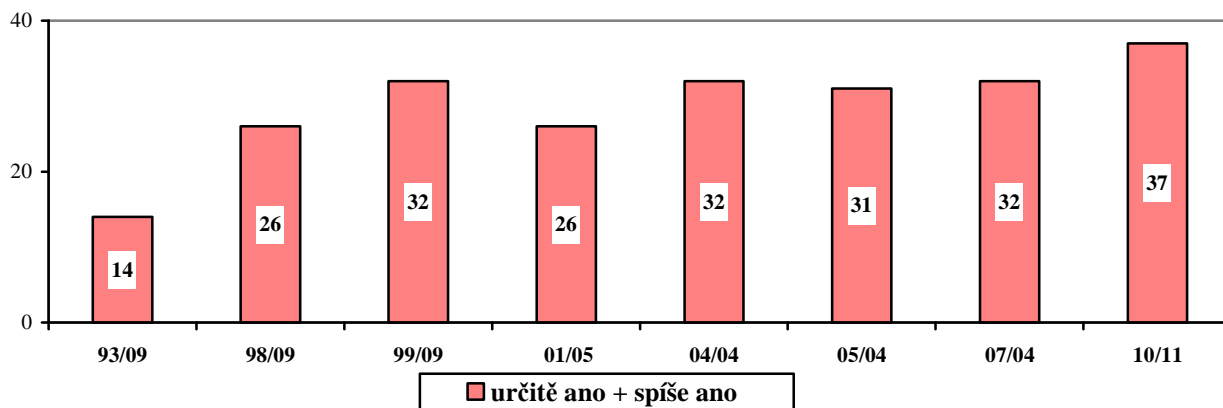
Podle většiny veřejnosti není možné bránit nezaměstnanosti za každou cenu, dvě třetiny občanů nesouhlasí s tím, aby bylo kvůli nezaměstnanosti zachováno mnoho zbytečných pracovních míst. V porovnání s výzkumem STEM z roku 1993 došlo k výrazné změně: v září 1993 jen 14 % lidí souhlasilo s politikou udržení zbytečných pracovních míst, v roce 1998 to již byl dvojnásobný podíl, v letech 2004 až 2007 se tento podíl ustálil na jedné třetině. Aktuální výzkum však ukázal další zvýšení podílu lidí, kteří chtějí zachovat i zbytečná pracovní místa, aby se zabránilo růstu nezaměstnanosti.

„Myslíte si, že nezaměstnanosti je třeba se bránit i za cenu zachování mnoha zbytečných pracovních míst?“

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 1255 respondentů starších 18 let

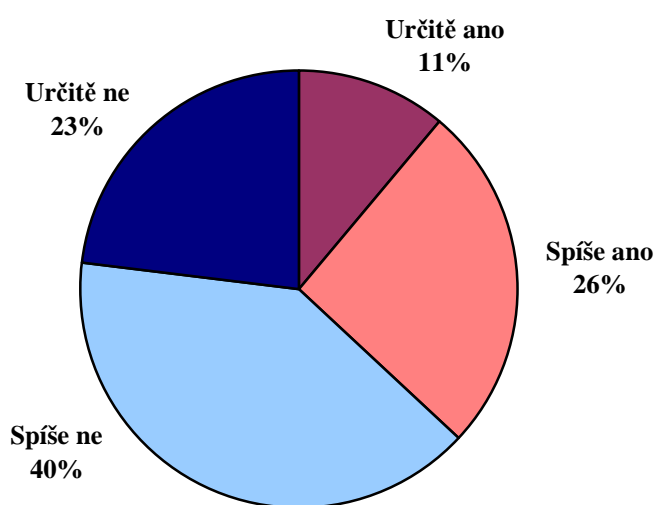
„Myslíte si, že nezaměstnanosti je třeba se bránit i za cenu zachování mnoha zbytečných pracovních míst?“ (údaje v %)

Pramen: STEM, Trendy 1993-2010

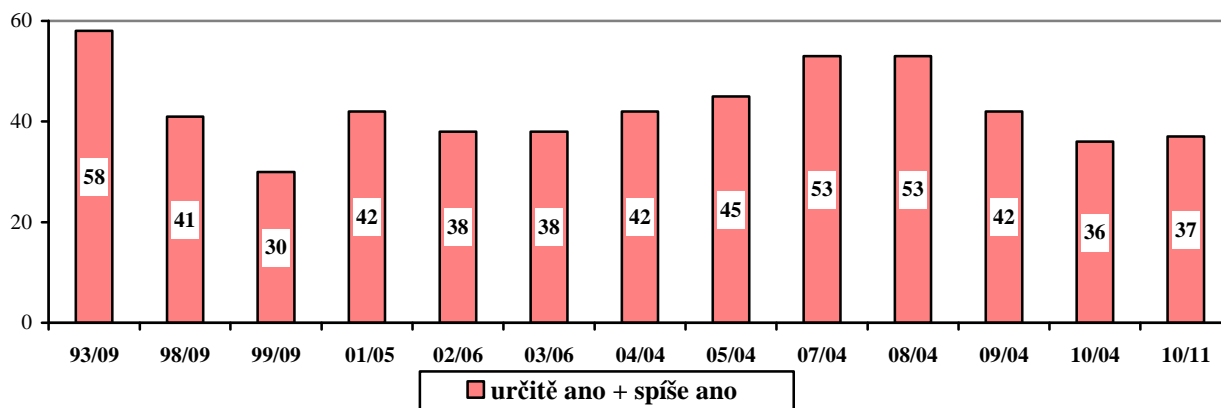
Většina veřejnosti odmítá představu nezaměstnaných jako lidí bez skutečného zájmu o práci, jen třetina občanů souhlasí s touto charakteristikou nezaměstnaných. Vnímání nezaměstnaných se v dlouhodobé perspektivě významně proměňuje. V roce 1993 byl podíl lidí s kritickým pohledem na nezaměstnané občany výrazně vyšší (58 %), v následujících letech kritické hodnocení nezaměstnaných oslabovalo. V období nižší míry nezaměstnanosti v letech 2007 až 2008 opět podíl občanů hodnotících nezaměstnané jako lidi bez skutečného zájmu o práci přesáhl hranici 50 %. V loňském roce, kdy veřejnost začala pociťovat vliv ekonomické krize, kritický pohled na nezaměstnané znovu mírně oslabil a letošní výzkumy tento trend potvrzují.

„Myslíte si, že dnes většina nezaměstnaných jsou lidé bez skutečného zájmu o práci?“

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 1255 respondentů starších 18 let

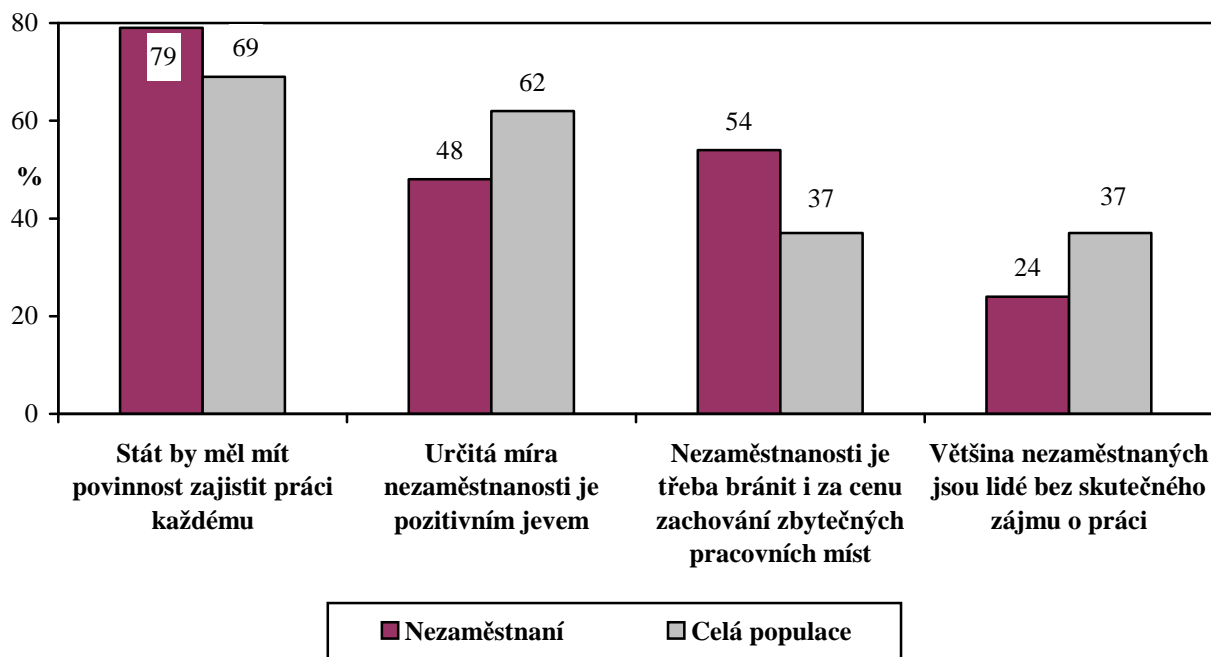
„Myslíte si, že dnes většina nezaměstnaných jsou lidé bez skutečného zájmu o práci?“
(údaje v %)

Pramen: STEM, Trendy 1993-2010

Datový soubor umožňuje jen orientační pohled na názory samotných nezaměstnaných na problematiku nezaměstnanosti (ve výzkumu odpovídalo 6 % nezaměstnaných). Podle očekávání nezaměstnaní častěji vyžadují aktivní přístup k řešení nezaměstnanosti. Nejvýrazněji se rozdíl mezi nezaměstnanými a populací projevuje v názoru na zachování i zbytečných pracovních míst, 54 % nezaměstnaných je pro, v populaci 37 %.

Názory na nezaměstnanost mezi samotnými nezaměstnanými (podíly souhlasných odpovědí v %)

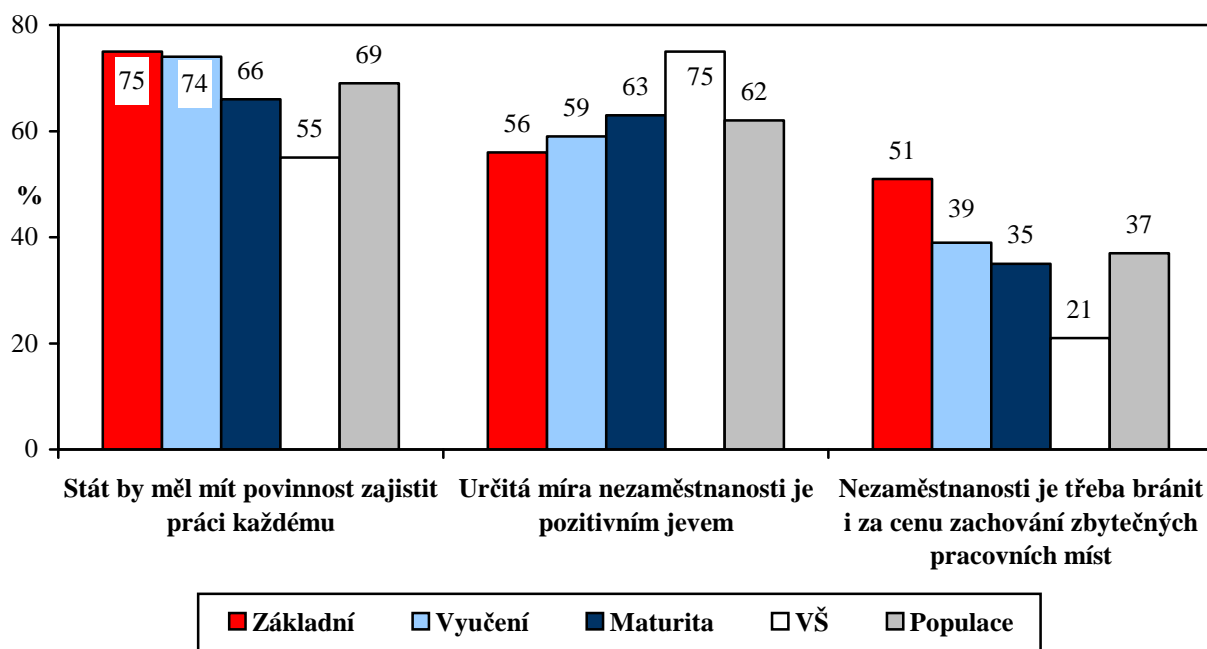

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 1255 respondentů starších 18 let, v tom 75 nezaměstnaných

Do názoru na nezaměstnanost se významně promítá vzdělání a politická orientace respondenta. Od průměru v populaci se především odlišují lidé s vysokoškolským vzděláním, kteří významně častěji než lidé s nižším vzděláním považují určitou míru nezaměstnanosti za pozitivní, méně často pak připisují státu povinnost zajistit každému práci a méně často také chtějí zachovávat zbytečná pracovní místa.

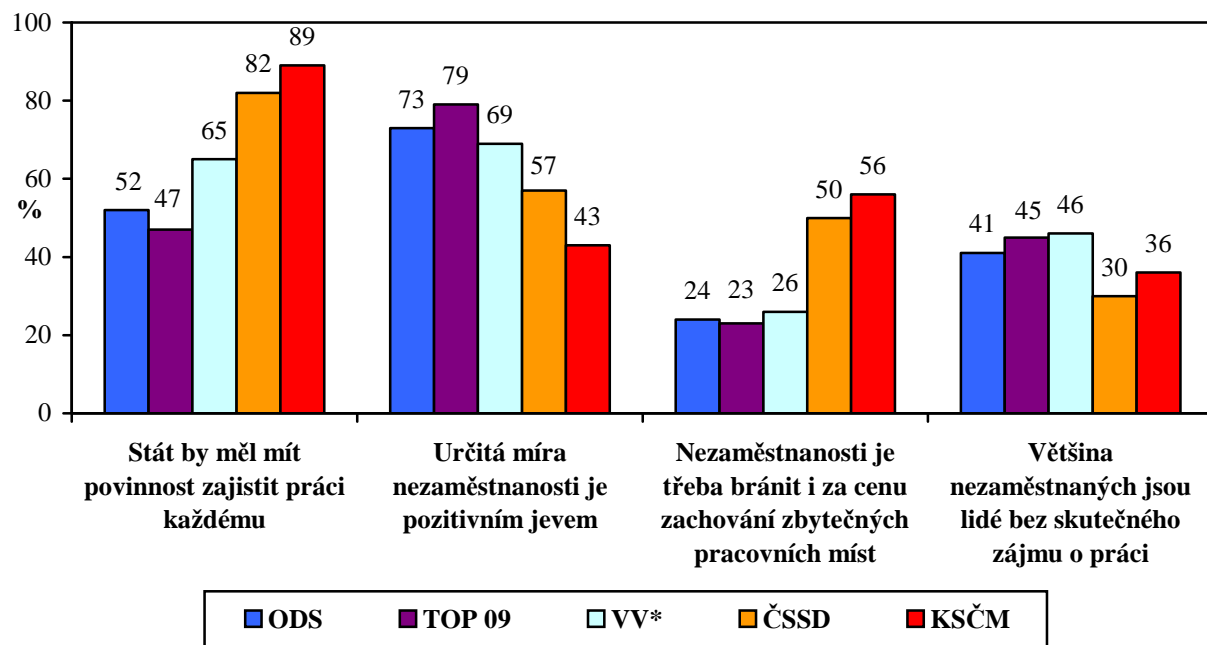
Pokud se na názory na nezaměstnanost podíváme perspektivou stranických preferencí, zjistíme, že se populace přirozeně rozděluje do dvou táborů: na jedné straně stojí příznivci ODS a TOP 09, na druhé straně stoupenci ČSSD a KSČM. Zastoupení sympatizantů Věcí veřejných v souboru je poměrně nízké, umožňuje jen orientační pohled, přesto můžeme říci, že v názorech na nezaměstnanost se příznivci VV blíží spíše táboru pravicových stran než táboru stran levicových. Stoupenci ODS a TOP 09 tedy prosazují méně ochrannou politiku boje proti nezaměstnanosti, určitou míru nezaměstnanosti ve výrazné většině považují za pozitivní a poměrně kriticky hodnotí samotné nezaměstnané. Názory příznivců ČSSD a KSČM jsou přesně opačné, především mezi nimi jednoznačně dominuje přesvědčení, že je povinností státu zajistit práci každému, kdo chce pracovat.

Názory na nezaměstnanost podle vzdělání (podíly souhlasných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 1255 respondentů starších 18 let

Názory na nezaměstnanost podle stranických preferencí (podíly souhlasných odpovědí v %)

Pramen: STEM, Trendy 11/2010, 1255 respondentů starších 18 let

* Pozn.: Vzhledem k nízkým absolutním počtům příznivců Věcí veřejných v souboru je třeba považovat údaje za ně za pouze orientační.